

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
«Λογιστικά Αρχεία με ΦΠΑ & ΕΛΠ»

Η ένταξη ή αλλαγή κατηγορίας μεγέθους γίνεται όταν η οντότητα υπερβαίνει ή παύει να υπερβαίνει για δύο συνεχόμενες χρήσεις τα όρια μεγέθους που παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα.

Κριτήρια μεγέθους οντοτήτων (κάλυψη 2 από τα 3)

Κατηγορίες οντοτήτων	Μέσος όρος προσωπικού	Σύνολο ενεργητικό	Καθαρός κύκλος εργασιών	Σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων
1. Πολύ μικρές άρθρου 1, περ. γ (δηλαδή ΟΕ, ΕΕ, ατομική, κ.λπ.)	–	–	≤ 1.500.000	Κατάσταση αποτελεσμάτων (απλογραφία)
2. Πολύ μικρές άρθρου 30, περ. 11 (πρατ. υγρ. καυσ., πώλ. πετρ. θέρ.)	–	–	≤ 8.000.000	————— » —————
3. Πολύ μικρές άρθρ. 1 περ. α και β (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΕΕ κατά μετοχές)	≤ 10	≤ 350.000	≤ 700.000	Ισολογισμός, κατάστ. αποτελεσμάτων, προσάρτημα (σημειώσεις)
4. Μικρές άρθρου 1, περ. γ, (δηλαδή ΟΕ, ΕΕ, ατομική, κ.λπ.)	–	–	> 1.500.000	————— » —————
5. Μικρές άρθρου 1 περ. α και β (ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΕΕ κατά μετοχές)	≤ 50	≤ 4.000.000	≤ 8.000.000	————— » —————
6. Μεσαίες (όλες)	≤ 250	≤ 20.000.000	≤ 40.000.000	Εκτός των παραπάνω και Κατάσταση Μεταβολών ΚΘ (ΙΚ)
7. Μεγάλες (όλες)	> 250	> 20.000.000	> 40.000.000	Εκτός των παραπάνω και Κατάσταση Ταμειακών Ροών ΚΤΡ

Αναφορικά με τον υπολογισμό του μέσου όρου προσωπικού, ποσοστά μικρότερα του 0,5 στρογγυλοποιούνται προς τα κάτω και ποσοστά μεγαλύτερα του 0,5 στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω. Για παράδειγμα, μια οντότητα απασχολεί 5 άτομα σε πλήρη απασχόληση, 2 άτομα με εποχιακή απασχόληση 5 μηνών αλλά πλήρους ημερησίας απασχόλησης και 7 άτομα πλήρους ετήσιας απασχόλησης αλλά μερικής ημερησίας απασχόλησης τριών ωρών, καθώς και έναν επαγγελματία πλήρους απασχόλησης που αμείβεται με τιμολόγιο. Ο μέσος όρος του προσωπικού που απασχολήθηκε στην περίοδο εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέσος όρος απασχόλησης εργαζομένων

Συνθήκες απασχόλησης	Εργαζόμενοι	Μήνες απασχόλησης	Τύπος	Μέσος όρος εργαζομένων
Με πλήρη απασχόληση	5	12	5*(12/12)	5
Εποχιακή πλήρης απασχόληση 5 μηνών	2	5	2*(5/12)	0,83
Μερική απασχόληση τριών ωρών ημερησίως	7	12	[7*(12/12)]*	2,63
όλες τις εργάσιμες ημέρες του χρόνου	7	12	*(3/8)	2,63
Μηχανικός με πλήρη απασχόληση αμειβόμενος με Τιμολόγιο	1	12	1	1
Σύνολο εργαζομένων				9,46 = 9

Σύμφωνα με το Ν. 4308/2014 άρθρο 3, παράγραφος 8, το **νέο σχέδιο των λογαριασμών** είναι υποχρεωτικό σε ό,τι αφορά την ονοματολογία, το βαθμό ανάλυσης και συγκέντρωσης των λογαριασμών (ανάλυση – ταξινόμηση σε πρωτοβάθμιους, δευτεροβάθμιους, κ.λπ), καθώς και το περιεχόμενό τους, όπως αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Συνεπώς, και σύμφωνα με τις επικρατούσες διεθνείς πρακτικές, δεν είναι υποχρεωτική η χρήση των κωδικών του προτεινόμενου νέου σχεδίου λογαριασμών.

Οι οντότητες, με επιλογή τους, μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το υπάρχον σχέδιο λογαριασμών που είναι σε ισχύ κατά την 31η Δεκεμβρίου 2014, δηλαδή το σχέδιο λογαριασμών του Π.Δ. 1123/1980 (**ΕΓΛΣ**) ή του Π.Δ. 148/1984 περί εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων ή του Π.Δ. 384/1992 περί εφαρμογής Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Τραπεζών, κατά περίπτωση. Εννοείται ότι οι οντότητες οφείλουν να προβαίνουν στις απαραίτητες προσαρμογές και προσθήκες στο σχέδιο λογαριασμών που τηρούν για την κάλυψη των απαιτήσεων του παρόντος νόμου και των πληροφοριακών τους αναγκών.

Το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο (ΚΛΣ) για τα ΝΠΔΔ (Π.Δ.205/98) εφαρμόζεται από 1.1.2000 σε όσα ΝΠΔΔ υποχρεούνται να καταρτίζουν προϋπολογισμό και να παρακολουθούν την εκτέλεσή του με βάση τις διατάξεις του δημοσίου λογιστικού. Εντός του προηγούμενου πλαισίου λειτουργεί και ΚΛΣ για τις Μονάδες Υγείας του Δημοσίου βάσει του ΠΔ 146/2003. Αξίζει να σημειωθεί, ότι επειδή υπάρχουν σημαντικές διαφορές στη δομή, στο αντικείμενο των εργασιών και στο σύστημα ελέγχου των ΟΤΑ, σε σχέση με τα λοιπά ΝΠΔΔ, έχει καταρτισθεί ΚΛΣ για τους ΟΤΑ (Π.Δ. 315/1999, ΦΕΚ302Α).

Οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης εφαρμόζουν το ΚΛΣ με το Π.Δ. 80/97. Τους παρέχεται δε η ευχέρεια αντί των § 1.1.105, 1.1.107, 3.2.101 και 3.2.110 του άρθρου 1 να εφαρμόζουν τις § 1.1.105, 1.1.107, 3.3.100 έως 3.3115, 3.3.20, 3.3.30 και 3.3.40 του άρθρου 1 του Π.Δ. 205/98.

Όταν οι οντότητες συντάσσουν προαιρετικά ή υποχρεωτικά, ισολογισμό χρησιμοποιούν ένα κατάλληλο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα που πρέπει να τηρεί:

- α) Αρχείο στο οποίο καταχωρείται αναλυτικά κάθε συναλλαγή και γεγονός (ημερολόγιο).
- β) Αρχείο με τις μεταβολές κάθε τηρούμενου λογαριασμού (αναλυτικό καθολικό).
- γ) Σύστημα συγκέντρωσης του αθροίσματος των αυξήσεων και μειώσεων (χρεώσεων και πιστώσεων), καθώς και το υπόλοιπο κάθε τηρούμενου λογαριασμού (ισοζύγιο).

Ενδεικτικά, διπλογραφικό λογιστικό σύστημα εφαρμόζουν:

- α) ΑΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ και οι Ετερόρρυθμες κατά μετοχές εταιρείες,
- β) ΟΕ και ΕΕ των οποίων όλα τα άμεσα ή έμμεσα μέλη είναι είτε οντότητες της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1, είτε άλλες οντότητες συγκρίσιμου νομικού τύπου με τις οντότητες της περίπτωσης αυτής, δηλαδή έχουν περιορισμένη ευθύνη,
- γ) Οι οντότητες της περίπτωσης γ του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014, δηλαδή οι ΟΕ, ΕΕ, οι ατομικές επιχειρήσεις, οι αστικές εταιρείες κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι δικηγορικές εταιρείες, οι κοινοπραξίες κ.λπ. με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 1.500.000 ευρώ,
- δ) Τα μη κερδοσκοπικά Ν.Π.Ι.Δ. (σωματεία, σύλλογοι, ενώσεις προσώπων κ.λπ.) εφόσον αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 1.500.000 ευρώ (οντότητες της περίπτωσης γ του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014),
- ε) Ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων και ο πωλητής πετρελαίου θέρμανσης (οντότητα της περίπτωσης γ του άρθρου 1 του Ν. 4308/2014, δηλαδή ΟΕ, ΕΕ, ατομική επιχείρηση) με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 8.000.000 ευρώ,
- στ) Κερδοσκοπικές ή μη οντότητες που ανήκουν στο Δημόσιο ή ελέγχονται από αυτό ή τελούν υπό την εποπτεία αυτού (Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ.), οι οποίες δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του Ν. 4270/2014 (Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης), ενώ με την πολ. 1024/2015:

- ζ) Οι συνεταιρισμοί και κάθε οντότητα που υποχρεούνται σε σύνταξη ισολογισμού από άλλη νομοθεσία. Ωστόσο, οι οντότητες αυτές (συνεταιρισμοί, κ.λπ.) οι οποίες εκ του ιδρυτικού τους νόμου ή του καταστατικού τους υποχρεούνται μόνο σε σύνταξη ισολογισμού και όχι σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων δεν υποχρεούνται από τον παρόντα νόμο σε εφαρμογή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, με την προϋπόθεση ότι εμπίπτουν στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων της παραγράφου 2.γ του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 και εντάσσονται σε τήρηση βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (κύκλος εργασιών 1.500.000 ευρώ).
- η) Εξαιρητικά για την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 4308/2014 και λαμβανομένου υπόψη ότι οι ετερόρρυθμες κατά μετοχές εταιρείες, τόσο με τις προηγούμενες διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ. όσο και του ΚΒΣ δεν υποχρεούνταν σε τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, παρέχεται η δυνατότητα, εφόσον μέχρι την προθεσμία ενημέρωσης των διπλογραφικών βιβλίων, δηλαδή μέχρι τις 2.3.2015, μετατραπούν σε οντότητες της παραγράφου 2γ του άρθρου 1 («απλές ετερόρρυθμες εταιρείες»), να τηρούν το λογιστικό τους σύστημα απλογραφικά. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι οι εν λόγω οντότητες εντάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων της παραγράφου 3 του άρθρου 2 (κύκλος εργασιών 1.500.000 ευρώ).

Τέλος, είναι γνωστό ότι από 1.1.05 τηρούνται υποχρεωτικά όσα ισχύουν από τα Νο 1-41 **Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) – International Accounting Standards (IAS)** παράλληλα με τα Νο 1-9 (μέχρι σήμερα) **Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) - International Financial Reporting Standards (IFRS)** από τις εισηγμένες Α.Ε. στο ΧΑΑ.

Ορισμός ή όχι νόμιμων ελεγκτών του Ν. 4336/2015 (άρθρο 2, παράγραφος Α, υποπαράγραφος Α1)

Από 01.01.2016 και μετά υπάγονται σε υποχρεωτικό έλεγχο από έναν ή περισσότερους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές ή Ελεγκτικές Εταιρείες, οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εξής οντοτήτων:

- ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μεσαίων και μεγάλων οντοτήτων
- ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μεγάλων ομίλων
- ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οντοτήτων οι οποίες χαρακτηρίζονται ως δημοσίου ενδιαφέροντος.

Όταν η εταιρεία παύει να υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια της παρούσας παραγράφου για δύο συνεχόμενες χρήσεις, ενώ τα υπερβαίνει, η ευχέρεια παρέχεται από τη χρήση που έπεται των δύο εν λόγω χρήσεων. Όταν η εταιρεία υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια της παρούσας παραγράφου για δύο συνεχόμενες χρήσεις, ενώ δεν τα υπερβαίνει, η άρση της ευχέρειας ενεργοποιείται από τη χρήση που έπεται των δύο εν λόγω χρήσεων.

ΑΡΘΡΟ 4. Άλλα λογιστικά αρχεία (Παράγραφοι 1-3, 6-10)

1. Η οντότητα τηρεί κατά περίπτωση, **πέραν των αρχείων του άρθρου 3**, τα αρχεία (βιβλία) που περιγράφονται στις επόμενες παραγράφους, με ημερομηνία αναφοράς την ημερομηνία τέλους της περιόδου αναφοράς (ημερομηνία του ισολογισμού).

2. Αρχείο ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Στο αρχείο αυτό, με τήρηση αναλυτικής μερίδας, παρακολουθείται η αξία κτήσης κατά την αρχική αναγνώριση, καθώς και κάθε επακόλουθη μεταβολή, δηλαδή προσθήκη, αναπροσαρμογή, απομείωση, διαγραφή και απόσβεση επί του παγίου, με ένδειξη των σωρευτικών ποσών και των ποσών που αφορούν την περίοδο αναφοράς. Στο αρχείο αυτό παρακολουθούνται και τα πλήρως αποσβεσμένα πάγια τα οποία εξακολουθούν να πληρούν τον ορισμό του παγίου περιουσιακού στοιχείου, είτε εξακολουθούν να είναι σε λειτουργία είτε όχι.

3. Αρχείο επενδύσεων σε χρεωστικούς τίτλους, τίτλους καθαής θέσης και λοιπούς τίτλους. Στο αρχείο αυτό καταχωρούνται κατά τίτλο τα υπάρχοντα στοιχεία με σύντομη περιγραφή και αναφορά της ποσότητας και της λογιστικής αξίας τους.

4. Αρχείο ιδιόκτητων αποθεμάτων (αναφορά στη σελ. 65).

5. Αρχείο αποθεμάτων τρίτων (αναφορά στη σελ. 65).

6. Αρχείο λοιπών περιουσιακών στοιχείων. Στο αρχείο αυτό καταχωρούνται αναλυτικά κατά είδος τα υπάρχοντα λοιπά περιουσιακά στοιχεία, με σύντομη περιγραφή και αναφορά της ποσότητας, όπου συντρέχει περίπτωση, και της λογιστικής τους αξίας.

7. Αρχείο λογαριασμών καθαής θέσης. Στο αρχείο αυτό καταχωρούνται αναλυτικά κατά είδος οι λογαριασμοί καθαής θέσης.

8. Αρχείο λογαριασμών υποχρεώσεων. Στο αρχείο αυτό καταχωρούνται αναλυτικά κατά είδος οι υποχρεώσεις, με αναφορά της ποσότητας (όταν συντρέχει περίπτωση) και της λογιστικής τους αξίας.

9. Αρχείο περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα. Στο αρχείο αυτό παρακολουθείται η ποσότητα των μονάδων του ξένου νομίσματος για τα επιμέρους περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται στο νόμισμα αυτό.

10. Οι πληροφορίες που απαιτούνται από το παρόν άρθρο δύναται να παρέχονται από άλλα αρχεία που τηρεί η οντότητα ή από συνδυασμό αρχείων.

ΒΑΣΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΣΕ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΗ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ή ΜΕΣΩ Η/Υ (εισαγωγή δεδομένων) ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ* ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥΣ (ΑΡΘΡΟ 6)

§

1.	Εσόδων – Εξόδων	Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου	1β
2.	Ημερολόγια	Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη κάθε ημερολογιακού μήνα	1α
3.	Εγγραφές συγκεντρωτικά σε Ημερολόγιο, Γεν. και Αναλ. Καθολικό	Εντός του απαιτούμενου χρόνου για την έγκαιρη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	1γ
4.	Βιβλία Νομικών προσώπων, μη κερδοσκοπικών ενώσεων, ξένων αποστολών και διεθνών οργανισμών	Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου	
5.	Απογραφών – Ισολογισμών (*)	Η ποσοτική καταμέτρηση αποθεμάτων (ιδίων και τρίτων) σε κατάλληλο χρόνο που διασφαλίζει την αξιοπιστία των δεδομένων σε σχέση με την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της οντότητας	2
		Η ολοκλήρωση της απογραφής και του Ισολογισμού μέχρι:	3
		α) 6 μήνες από τη λήξη της περιόδου ή β) το χρονικό όριο που επιτρέπει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που τίθενται από τη φορολογική ή άλλη νομοθεσία της χώρας.	
	Μητρώο παγίων περιουσ. στοιχείων Φορολ. Μητρώο παγίων περιουσ. στοιχ. (*) Όλες οι προθεσμίες αρχίζουν από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου	Μέχρι την προθεσμία κλεισίματος ισολογισμού	1γ

Σημ. Αν κατά τη διάρκεια της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγαθών πριν από την παραλαβή τους, η καταχώρηση γίνεται κατά την παραλαβή τους. Αν αυτό συμβεί στο τέλος της χρήσης οι «αγορές υπό παραλαβή» καταχωρούνται σε ιδιαίτερο χώρο ή στον 36.02 «αγορές υπό παραλαβή» για απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία και τακτοποιούνται στην αρχή της επόμενης χρήσης. Σε αντίθετη περίπτωση (παραλαβή αγαθών πριν από την λήψη των στοιχείων τους), κινείται ο 56.02 "αγορές ή εμπορεύματα υπό τακτοποίηση".

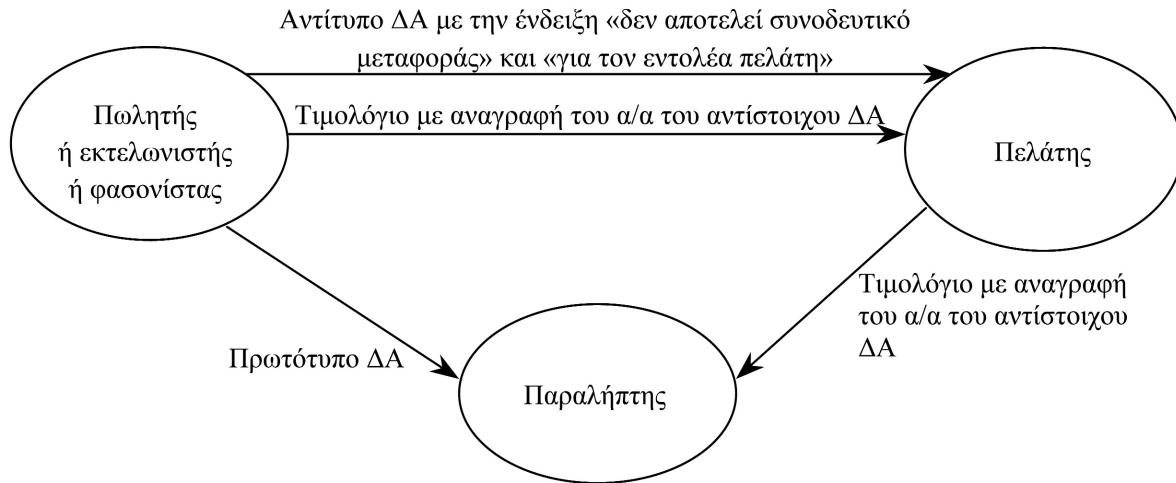
Υποκατάστημα (Υ)**Μεταφορά δεδομένων σε βιβλία του Κ**

α)	Απλογραφία (Εσόδων – Εξόδων)	} Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα σε χειρόγρ. ή μηχανόγρ. λογιστική μετά την 3μηνη προθεσμία ΦΠΑ
β)	Διπλογραφία (αυτοτελής λογιστική)	
γ)	Διπλογραφία (εξαρτημένη λογιστική)	
γ1)	Ημερολ. ταμειακών & συμψ. πράξεων. Αν το δ1 διπλότυπο, δε συντάσσεται:	Μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα _____ >> _____
γ2)	Μηνιαίο φύλλο ανάλυσης & ελέγχου Αντί των δ1, δ2 μπορεί να συνταχθεί:	_____ >> _____
γ3)	Ημερήσιο φύλλο συναλλαγών	_____ >> _____

(*) ΑΣΤ. ΚΩΔΙΚΑΣ (άρθρα 241, 242): Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ α) αρχίζει την επόμενη ημέρα και β) λήγει, όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα (όχι αργία).

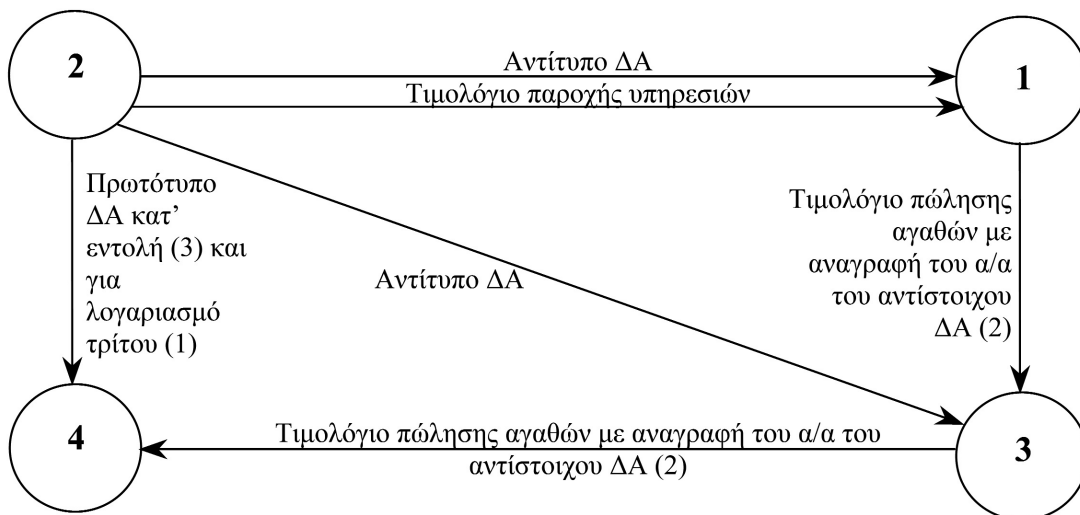
Σε κάθε **αποστολή αγαθών σε τρίτο κατ' εντολή του πελάτη**, εκδίδεται έγγραφο μη τιμολογηθέντων αποθεμάτων (ΔΑ) σε ένα επιπλέον αντίτυπο από τον πωλητή, εκτελωνιστή, φασονίστα κ.λπ. Το πρωτότυπο συνοδεύει τα αγαθά και παραδίδεται στον παραλήπτη. Το δεύτερο αντίτυπο φέρει τις ενδείξεις “δεν αποτελεί συνοδευτικό μεταφοράς” και “για τον εντολέα πελάτη” και παραδίδεται σε αυτόν, ενώ το τιμολόγιο θα γράφει τον αριθμό ή τους αριθμούς των αντίστοιχων δελτίων αποστολής.

Αυτή η τοιγωνική διακίνηση μπορεί να απεικονισθεί στο παρακάτω σχήμα:

Όταν, όμως, αποστέλλονται αγαθά σε τρίτο κατ' εντολή του πελάτη, αλλά αυτός επιθυμεί να παραδοθούν **σε τέταρτο πρόσωπο** (έναν δικό του πελάτη), τότε πρόκειται για τετραγωνική διακίνηση.

Αν π.χ. ένας υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών (1) αναθέτει σε έναν ξυλουργό (2) να κατασκευάσει έπιπλα και ζητάει να τα παραδώσει σε χονδρέμπορο επίπλων (3), ο οποίος επιθυμεί ένα μέρος αυτών να σταλεί απευθείας για πώληση σε μία έκθεση επίπλων (4), το σχήμα απεικόνισης είναι το παρακάτω:

Για το πιστωτικό τιμολόγιο, όπως και για τα παραστατικά της παρ. 10 του άρθρου 8 των ΕΛΠ (π.χ. «τίτλος κτήσης», απόδειξη δαπάνης κ.λπ.) που εκδίδονται για την τεκμηρίωση συναλλαγής της υποκείμενης στον νόμο οντότητας με πρόσωπα μη υπόχρεα σε έκδοση τιμολογίου δεν ορίζεται ρητά από τις παρούσες διατάξεις χρόνος έκδοσης αυτού. Ωστόσο, ισχύουν κατ' αναλογία τα αναφερόμενα στο χρόνο έκδοσης του τιμολογίου και ειδικότερα:

α) επί παροχής εκπτώσεων εκ των υστέρων, για πωλήσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, το (πιστωτικό) τιμολόγιο εκδίδεται μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από το χρόνο που γεννάται η υποχρέωση χορήγησης της έκπτωσης,

β) στις επιστροφές πωληθέντων αγαθών, το τιμολόγιο εκδίδεται μέχρι την 15η ημέρα του επόμενου μήνα, από το χρόνο παραλαβής των επιστρεφόμενων αγαθών,

γ) για άλλες διαφορές, που έχουν σχέση και επηρεάζουν την αξία ή το περιεχόμενο γενικά του αρχικού τιμολογίου, το πιστωτικό τιμολόγιο εκδίδεται μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από τη διαπίστωση των διαφορών (θέμα πραγματικό).

δ) Τα παραστατικά της παρ. 10 του άρθ. 8 των ΕΛΠ εκδίδονται από την οντότητα που συναλλάσσεται ως αγοραστής με πρόσωπα μη υπόχρεα σε έκδοση τιμολογίου, στο χρόνο που ορίζεται από το νόμο, όταν ο συμβαλλόμενος είναι υπόχρεος σε έκδοση τιμολογίου (π.χ. καταβολή αμοιβών σε εισηγητές σεμιναρίων, συγγραφείς δημοσίου ή ιδιωτικούς υπάλληλους ή συνταξιούχους κ.ά.).

ε) Αν στα προαναφερθέντα για οποιοδήποτε λόγο δεν εκδίδεται τιμολόγιο πώλησης, ο αγοραστής το εκδίδει μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από τη διαπίστωση της άρνησης έκδοσης (π.χ. αν ο πωλητής δεν εκδόσει το τιμολόγιο μέχρι την 15.9.2016, ο αγοραστής οφείλει το προβλεπόμενο παραστατικό μέχρι 15.10.2016.

Ειδικά τα πρακτορεία ταξιδίων, καθώς και οι μεταφορικές επιχειρήσεις, όταν πωλούν εισιτήρια σε πράκτορες ή απευθείας σε ιδιώτες, εκδίδουν πιστωτικό τιμολόγιο σε περίπτωση ακύρωσης του εισιτηρίου ή των υπηρεσιών που επωλήθησαν μαζί με αυτό, ανεξάρτητα αν η ακυρωθείσα πώληση είχε γίνει σε υπόχρεο απεικόνιση συναλλαγών ή σε ιδιώτη-πελάτη. Η εκ των υστέρων χορήγηση έκπτωσης και η έκδοση πιστωτικού τιμολογίου επιτρέπεται προς του πελάτες – υπόχρεους απεικόνιση συναλλαγών, ενώ απαγορεύεται προς τους πελάτες-ιδιώτες. Σε περίπτωση ακύρωσης εισιτηρίων, που έχουν καταχωρηθεί σε αθεώρητη κατάσταση, δεν απαιτείται η έκδοση πιστωτικού τιμολογίου για την αξία των ακυρωθέντων εισιτηρίων, εφόσον η αξία τους δεν περιλαμβάνεται στη συγκεντρωτική απόδειξη πώλησης.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΑ	ΣΕΙΡΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	No
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Τ.Κ. ΠΟΛΗ
ΤΗΛΕΦ. FAX	ΑΦΜ
ΑΡΜΟΔΙΑ Δ.Ο.Τ.	201_

Π Ι Σ Τ Ω Τ Ι Κ Ο Τ Ι Μ Ο Λ Ο Γ Ι Ο

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Τ.Κ. ΠΟΛΗ	ΤΗΛΕΦ. FAX

ΠΙΣΤΩΘΗΚΕ ΓΙΑ $\frac{\text{ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ}}{\text{ΕΚΠΤΩΣΗ}}$ ΟΠΩΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΣΕΙΡΑ . . . No . . . ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

(αυτή η σειρά δεν απαιτείται σε εκπτώσεις πωλήσεων σε επιστροφές κενών φιαλών και κιβωτιών, αλλά και αγαθών με ημερομηνία λήξεως)

ΕΙΔΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ-ΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΑΞΙΑ		ΦΠΑ
				13%	23%	

"ΜΕΤΡΗΤΟΣ"
ή "ΕΠΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙ"

Σε περίπτωση λάθους και υπολογισμού μικρότερου ΦΠΑ, επιτρέπεται η έκδοση συμπληρωματικού τιμολογίου για τη χρέωση φόρου μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο. Η έκδοση συμπληρωματικού τιμολογίου σε διαφορετική περίοδο ισοδυναμεί με απλό χρεωστικό σημείωμα.

Όταν πραγματοποιούνται επιστροφές ή εκπτώσεις αγοράς αγαθών στο πιστωτικό τιμολόγιο υπολογίζεται, εκτός της μειωμένης δαπάνης για αγαθά, και η ανάλογη μείωση του ΦΠΑ.

Για τον κατά λάθος υπολογισμό μεγαλύτερου ΦΠΑ (βλέπε ακόλουθο παράδειγμα), αλλά και για τις επιστροφές ή εκπτώσεις αγοράς αγαθών **μόνο για το ΦΠΑ** δεν εκδιδόταν πιστωτικό τιμολόγιο, εκτός αν προβλεπόταν ρητά από σχετικές διατάξεις (κωδ. Ν. 2859/2000). Έτσι, με την παρούσα δη παρ. του άρθρου 8 των ΕΛΠ μπορεί πλέον να εκδοθεί πιστωτικό τιμολόγιο, αρκεί να αποδεικνύεται και να προκύπτει το πραγματικό γεγονός.

Παράδειγμα (κατά λάθος μεγαλύτερος ΦΠΑ → μη έκδοση ΠΤ σύμφωνα με τον ν. 2859/2000)

Αξία κτήσεως εμπορ.	1.000		ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ (Γ) ή ΤΡΙΜΗΝΟ (Β)
+ Σωστός ΦΠΑ (23%)	230		<u>Με Σωστό Τιμ. Αγοράς</u>
Σωστό Τιμ. Αγοράς	1.230		ΦΠΑ πωλ. (εκροών)
Αξία κτήσεως εμπορ.	1.000	Ζημιά 20	- ΦΠΑ αγορ. (εισροών)
+ Λάθος ΦΠΑ (23%)	250		ΧΥ ΦΠΑ (καταβολή)
Λάθος Τιμ. Αγοράς	1.250		<u>Με Λάθος Τιμ. Αγοράς</u>
Αξία πώλησης εμπορ.	1.500		ΦΠΑ πωλ. (εκροών)
+ ΦΠΑ (23%)	345		- ΦΠΑ αγορ. (εισροών)
Τιμολόγιο Πώλησης	1.845		ΧΥ ΦΠΑ (καταβολή)
			95
			Ωφέλεια 20

ΕΠΟΜΕΝΩΣ: 20 (Ζημιά) = 20 (Ωφέλεια) → Τακτοποίηση χωρίς έκδοση ΠΤ (Ν. 2859/2000).

Ο ΦΠΑ πρέπει να εμφανίζεται χωριστά στα τιμολόγια, ανεξάρτητα αν ο αγοραστής είναι υποκείμενος στο φόρο ή δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου.

7. Τα εκδιδόμενα ή λαμβανόμενα τιμολόγια αποτελούν μέρος των λογιστικών αρχείων της οντότητας.

8. Στην περίπτωση έκδοσης τιμολογίου από το λήπτη των αγαθών ή των υπηρεσιών (**αυτοτιμολόγηση**) ή από τρίτο πρόσωπο εξ ονόματος και για λογαριασμό του πωλητή, ο εκδότης του τιμολογίου παρέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την τεκμηρίωση και καταχώρηση των σχετικών συναλλαγών από τον πωλητή, έγκαιρα για την εκπλήρωση υπ' αυτού κάθε νόμιμης υποχρέωσης. Η παροχή των σχετικών πληροφοριών δύναται να γίνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο, κατ' επιλογή των εμπλεκόμενων μερών, όπως αποστολή συγκεντρωτικής κατάστασης εκδοθέντων τιμολογίων με τις απαιτούμενες πληροφορίες ή αντιγράφων των σχετικών τιμολογίων. Η παροχή της πληροφόρησης μπορεί να είναι σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.

9. Το Δημόσιο, οι περιφέρειες, οι νομαρχίες, οι δήμοι και κοινότητες και οι λοιποί οργανισμοί δημοσίου δικαίου δεν έχουν υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου για τις δραστηριότητες ή πράξεις, τις οποίες πραγματοποιούν ως δημόσια εξουσία, έστω και αν για αυτές τις δραστηριότητες ή πράξεις εισπράττουν δικαιώματα, τέλη, εισφορές ή άλλες επιβαρύνσεις. Η εξαίρεση αυτή παρέχεται με την **προϋπόθεση** ότι οι πράξεις αυτές δεν υπόκεινται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και την Οδηγία 2006/112/ΕΚ.